

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Nicolai Cavssini Trecensis, E Societate Iesv, De Eloqventia
Sacra Et Hvmana Libri XVI**

Caussin, Nicolas

Coloniae Agrippinae, 1634

Assessores.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70090](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70090)

Quae Antiquorum circa forum, & iudicia, cura, & dignitas fuerit.

Et de ijs, Perfarum, Aegyptiorum, Graecorum, Romanorum denique instituta breuiter comparata.

IVDICES PERSARVM.

CAPVT XV.

Iudices Regij apud Persas.

Primum apud Persas selecti Iudices fuerunt, βασιλῆες, seu βασιλῆες δικασταί, qui ex consultiſſimis viſis Perfarum legabantur, quorum erat perpetuus magistratus, nec nisi in demortui locum alius ſufficiebatur.

Hi ius poſtulantibus reddebant, leges patrias interpretabantur, & ad eorum collegium controuerſae omnes referebantur. Herodotus in Thalia, lib. 3. his verbis exprimit.

Iudicij nummarij poena. Siſamnis iniuri iudicij ſupplicium.

Οἱ δὲ βασιλῆες δικασταί, καὶ ἐπιμένοι ἄνδρες γίνονται Περσῶν δοτοὶ δὲ τοῖσι δίκαις δικασταῖς. Ζου. καὶ ἐξηγητοὶ τῶν παλαιῶν νόμων γίνονται. Quanta vero integritate ab ijs administrari iudicia reges vellent, testatur Siſamnis exemplum, qui cum ob rem iudicandam pecuniam coepiſſe conuictus eſſet, Cambyſes, ex corpore eius detractam pellem, fellae intendit, in eaque filium eius iudicaturum conſidere iuſſit. Herodotus, l. 5. in Terſiſchore; Απέδειξε πᾶσαν τὴν ἀνδραπῆγην, καὶ ἐπέσειε τὸ θρόνον, ἐς τὸν ἰζῶν ἐδίκαζε.

Eadem certe de cauſſa, & Darius Sandocem nummariam Iudicem, hoc iudicandi munere, in comitatu ſuo fungentem, in crucem agi iuſſit, quod pecunia corruptus male iudicaret: quemadmodum Herodotus, lib. 7. ſcribit.

Forum Aegyptiorum, Labyrinthus, & Di-caſterium.

CAPVT XVI.

Forum in Labyrintho iura

Nec minus in eate Aegyptij prudentes fuere. Ac ius quide apud eos de rebus maximis dicebatur in aulis Labyrin-

thi, qui deſcribitur a Strabone, lib. 17. Adhaec, inquit, eſt labyrinthi fabrica opus, haud impar pyramidibus, & adiacens regis ſibi ſepultura eius, qui labyrinthum conſtruxit: locus eſt in primo ſolae ingreſſu, ad triginta, quadragintaue ſtadia procedenti, eſt plantatus quaedam menſali forma pagum habens, & formam multorum regum regiam, quot prius praefecturae erant. Nam totidem aulae ſunt columnis ambitae, inuicem continuae, omnes vno ordine, & vno pariete, tanquam paruo quodam muro, ante ſe ſitas aulae habent.

Via vero, quae ad eas tendunt, ex aduerſis ſunt ipſius muri, ante ingreſſus cryptae quaedam multae, ac longae, quae inter ſe vias flexuoſas habent, vt nemo peregrinus ingreſſi aulam vllam poſſit, nec egreſſi ſine duce.

Dignum admiratione, quod vniuſcuſque domus tabulata, ac etiam cryptarum latitudines, ex lapideis pluteis integris, & magnitudine inſolenti conſcriptae ſunt, nullo viſque, nec ligni, nec alius materiae interuentu.

At, ſi quis in tabulatum aſcendat, quod non admodum altum eſt, quippe vnica contentum contignatione videre poteſt lapideam campum, tantis lapidibus inſtratum: inde ad aulae viſu retorto, cernere deinceps eas ſeptem & vinti ordine poſitas, & columnis e ſolido lapide innitentes, parietes quoque ipſos, ex lapidibus non minoribus compoſitos: in fine huius aedificij, quod plus ſtadio occupat, eſt ſepultura quaedam, pyramis quadrangula, cuius quodlibet latus, quatuor ſere eſt iugerum, & altitudo par. Sepulti nomen eſt Imandes, dicunt tot aulae ita factae eſſe, quot ſolent omnes praefecturae eo conuenire, atque epulum quoddam ſacris viſis, ac mulieribus fiebat, ſacrificij gratia Deo reddendi, & iuris dicendi de rebus maximis, quae ſuis autem praefectura, in ſuam aulam procedebat.

ASSESSORES.

DE Aſſeſſoribus in Iudicijs Diodorus, l. 1. cap. 1. part. 2.

Has propè, inquit, domus erat columnis ſuſpenſa, cuius latus quoque duo iugera complectebatur: in ea ſtatuae lignae poſitae haud paruo numero, repraeſentantes eos, qui diſceptarent, reſpicientes eos, qui in iudicijs ſententias ferrent.

Hi ab vna muri parte sculpti triginta erant absque manibus, & in medio iudicij princeps, cuius à collo suspensa veritas penderet, & oculis esset subglauis, librorum cumulo circumstante, hæc imagines præ se ferebant, iudices integros esse debere: Prætores solam respicere veritatem.

Iudiciorum ratio apud Ægyptios.

TOtam iudiciorum rationem idem Diosdorus, lib. 4. cap. 3. persequutus est.

Iudicia, inquit, non vulgari cum diligentia fiebant: existimabant enim sententiarum lato es, maxime esse ad communem vitam momenti, in vtramque partem: Nā punire nocentes, auxilium ferre oppressis, optimam ad prohibenda mala facinora viam præstant. Pecuniam vero delicti pecunia, aut gratia tolli, existimabant confusionem vitæ communis fore.

Quamobrem ex vrbibus clarioribus, vt Heliopoli, Memphi, Thebis, viros optimos eligebant, quos iudicij præficerent: qui iudicium confessus, neque Athenarum Areopagitis, neque Lacedæmoniorum Senatui cedere videbatur.

Postquam hi conuenerant, triginta numero inter se eligebant optimum virum, quem iudicij principem constituiebant: in locum cuius ciuitas alium Iudicem substituebat.

Veritatis
imago à
iudice col-
lo appensa
sinitur.

His omnibus victus, sed principi opulentior à rege dabatur. Is aurea catena signum varijs ornatum lapidibus, à collo suspensum, quod appellabant veritatem, gestabat.

Cæptis iudicij, ac signo veritatis à principe proposito, omnibusque legibus, quæ octo libris continebantur, in medio eorum constitutis, mos erat accusatorem scribere ea, in quibus alium accusabat, modumque patrate iniuriæ, aut damni facti, quantumque eam æstimaret.

Rursus accusatori, reoque inuicem respondendi locus erat. Ita bis auditis litigatoribus, cum iudices de controuersia quaesissent, princeps signo veritatis in partem verioreni versosententiam ferebat.

Hic mos iudiciorum apud Ægyptios erat, existimantes accusantium excusantiumque altercatione, & scriptis veritatem maxime eliciri posse.

Sanè oratorum ars, hypocritarum fraudes, lachrymæ periclitantium, multos à recto, veroque iudicio auerterunt.

Videre quidem licet, aut errore, aut affectione aliqua, aut misericordia, aut oratione dicentis, sæpius reos à iudicibus fuisse absolutos.

Verùm, si aduersarietium scripta penitus intelligantur, existimant iudicari rectius, veluti nota veritate, posse, cum neque ingenio, neque industria, neque mendacio, neque audacia, neque arte iudicia peruerterentur, sed cuique esset commune ius: tum quia tempus dabatur accusatori, reoque disceptandum; tum quia Iudices, ex eorum responsis elicent veri iudicij modum.

Sacerdotes Iudices.

Et de Saphiro Veritatis.

Agyptiorum sacerdotes olim etiam iudices erant, & quidem inter eos princeps erat sententiæ maximus natu, & in omnes statuendi ius habebat. *Ex Æliano.*

Eum, omnium hominum esse iustissimum, & sincerissimum oportebat, qui circa collum, vt diximus, imaginem ex saphiro gemma confectam gestabat, quæ vocabatur veritas, Ælianus, lib. 14. vet. histor.

Ægyptijs quoque Regibus (quod & supra attigimus) ex præscripto legis antiquæ moris fuit, Iudices mox futuros iureiurando adigere, ne si Rex quidem iniusti quippiam iniunxisset, à virtutis medio declinatos, nec lineam omnino (quod dicitur) moturos.

Atheniensium fora varia.

Et eorum ratio.

G A P V T XVII.

ET quidem, in ea re Atheniensium natio non minus litigiosa, quam ingeniosa, Perfarum quoque, & Ægyptiorum curas, cautionesque superauit; quod licet ex tot foris, quæ ipsi habuerunt, colligere: de quibus Pollux, Onomast. lib. 8.

Fora.